

navěh'

"věta, která uvažuje právní předpis"
premissa

NR[✓] 87, 2004, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

návladní

zařadobemina nom. Cukrář

MB¹ doporučení: stat. zástupce

NR 2 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navlečati jehlu

222

otazka NR považuje za chybu; spr. navlečati nit do jehly

223

běžný jev, že jako předmět doje jocihujeme věc, která vlastně
jeho skutečným předmětem není

Spr.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navodič

= indulstos, cit. ve VT z Herrra-Pracha
(na'vodič)

neuživa' se

„do ja spis. se uvadi' smaleč“

Pod. PS NR 23, 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navrájem

z 15. a 16. st. znaime jen v zájem 'ofla'cem' učebno rovnou měrou
rozšířilo se až v 19. st. avš vlivem folklorního
zobecnělo, "suad není třeba ji z našeho j-a vyuzovat"
ale nedojistit, aby vyflačovalo ^{starý výraz} jeden - druhý

NR 4, 301-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navzdor čeho chyb. NR 1, 17, 17 (B) →
<plastické kované domácí mydla >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

národní

spíše než národní

slovo umění, 28. m. raneec // nové zavedení patok

NR 5, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM.

narejtri' // naritri'

177 rajubrie > rajitrie > rajtrie > rejtri'

8 prav. zemdla dublaty, "fovolupice ani partice' jotrice"

naritri' zni' "umelcovane"

NR 5, 177-8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naricati germ.

< Lenin narica, že ... by nastala anarchie v cele' zemi >

folle einsehen

Gr-fundatj/chafati // wznabati ~~NR~~ NR 2, '18, 229(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nari'seat

nari'seany' material
odlu'mento

NR 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nazvíce

~~plod~~ ~~z~~ uerfontane' obrazivost' fobosiché' a ue - "
zanielo NR 1, 17, 94

"stara' urota" za dob' Jg-ovéh' Edoni Sdesi. cith v starém rfi.
nazvíce jako nazvíce
upalo se ve "vpothé" "dostine" NR 1, 17, 307

nesfr. čtení stč. nazvíce (= najvíce) NR 4, 77

dues jen jako "vácná' zkamenělina" NR 5, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nebezpečí + subst. děj.
léže + iuf.

< uležo nebezpečí' froborěni' se, spi. froboriti' se > NR 1, 217, 154(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nebezpečí'
 na u-i' cího <...ah kaloudo-Uberno poučilo přeznivé hodiny,
 i na nebezpečí delšíh tařleteh >

jedle selbst auf die Gefahr hin

spr. i Edy dosto ~~na~~ valka

|| breba z toho vznikla i valka

NR 3, 19, 20 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

něco jiného fo saforu

neudělal nic jiného

↓
fůzouš

↓
(mizeme
vzudat)

obsah věty se popírá' úplně"

"zádnou jinou věc, ani jedinou jinou věc"

něco jiného

↓
fůzouš

"smyšl věty se popírá' jen nástekně"

"popírána tolika platnost sba, vid.
isab. předmetu"

"neudělal nejinou jinou věc, tuto jinou věc"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NK 17 157-8

nebo v disput. otázce

nej' je chyb. u. či
oboje' spr.

doklady už v Břevl, v lid. j- e, u Erbenova

NR 5, 255

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedělitelný celý

lépe nedělný, asi podle něm. — bar — telny
unteilbar, untrennbar

tak ve stč. (-telny, jen oped.)

jen jako slovo vedle v mat.: delitelný, ne —

NR 4, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedobabla

Kosina

s fol. (rus.) medo —

NR 9,233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedoba'suně
4 Pal
5 fol. (rus.) nedo-

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedobitě

Subst

s fol. (rus.) nedo -

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedocif

u Čelár.

5 fol. (rus.) nedo-

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedočísly
u Val
s pol. (rus.) nedo-

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedočtyřknanaty' 'ne docela čtyřknanaty'

použití fol. (rus.) nedo -
term. Preslov

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedodiv-

Sušil

5 fol. (rus.) nedo -

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedo dvojdělemy'
terem. Praskov
použití fol. (rus.) nedo -

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedokrasovědec

u Pal

s fol. (rus.) nedo-

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nědokrevný

231

brány doporučení u. Chudobný
už v časosloví lež. a lež. a lež. 1881
nespr. představa o nemoci, neobv. způsob tvrdění, 2 fol.
v ruš. a fol. složena předpona nedo- 'nedost, ne zcela,
Hegorogdok 'bratřa' suba, nedopanež 'nezcela, málo'

232

nemají & slye kladně výrazy
nedo- neměla státi: cís. a nema' ani dnesim', jen v je Euzi-
niku že zdrojů j. uvolovan.

233

"opozděne' díkro vyvrtil' rodiny", vřtos nepřechu puresť v 70. l.
folouisans
"stratná náhrada"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 9, 231-3

nedobrušanský
u Pal.

s pol. (rus.) nedo-

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedomyj'

Sušil

5 fol. (rus.) nedo-

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedominuly' // nedopominuly' čas 'imperfectum'
Kovotný, Pravidla 18/8, 25, 34
s pol. (rus.) nedo —

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedomuho pouzdrj'
Kerui. Preledw

pouziti' fol. (rus.) nedo-

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedouach 'Halbscharlach'

u Frantý Šumar.

5 fol. (rus.) nedo-

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nedouěmec

u Jg
s fol. (rus) nedo-

sr. Niedolasze

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedonoh, ~~nedo~~nohoviti'

použiti' fol. (rus.) nedo-
texm. Kreslov

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedopa'n, - iS

z fol. nedopaneS

u Jg, Pal.

folowu sumuS

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedopisec

rusisimus Hegonecok
v Pr. Ssav 1884

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedoplechý
Sušil

s fol. (rus.) nedo-

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedopřeslínaty'

terau. Vrestiv

poziti' fol. (rus.) nedo-

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedofitný

term. Breslov

použití fol. (rus.) nedo-

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedoroček, nedoročím!

rarisimus Hegorogok

Fr. Rostk, Slov. Franka Šum 1844 (Frischling)

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nedorozumy
u kal.

s fot. (rus.) nedo-

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedostati co, sfr. čelko

↳ v naší chrtě se nedostanou, sfr. se jich nedostane > NR 2, 718, 114 (T/72)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedoubhan : 'sub-carbonas'
term. Preslov

použití fol. (rus.) nedo-

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedoum

Sušil

1 fol. (rus.) nedo-

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedoumálec

u Pal.

s pol. (rus.) nedo-

NR 9, 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedověcnost

132 polonismus podle nedověcnost'
u j, Čelak.

133 zachoval se do našich dní, ~~NR 9, 132~~
ale s výzvu. formou ~~formu~~ podle nedochvilný

NR 9,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedozářen

Sušil

15 fol. (rus.) nedo-

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedoříd

Sušil

s fol. (rus.) nedo-

NR 9, 233

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedvojsmy sluz' podle uznaveidntig
lefe nepochyby; slovo nedvojsmy, fuz' je v c. mozne, ale proc nepodobovat
nemciim NR 1, 17, 253 (N)

„kratkne' nove' slovo!“ < zadaji' nedvojsmy sluz' prohlase'ni'
sfr. jasneho, upravného, nepodrytého, poctivého,
wचितेबो p-e' > t. 278 (N)

[n-e' prohlase'ni' britskich statuti' sfr. jasne', wचितेबो, upravné', wचिते',
jitne', nepodrytý] NR 1, 17, 309 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejetný 'indiferentní' utvořil Sušil
mělo by zůst nejetný

žbyť., vystačíme se lhotejný // netecný //
indiferentní

NR 6, 286-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejméně 'asfou')

byť germ. foelke wenigstens, ale od 15. st. došlo (Kus, Chelč,
Kavč. Břez, Solf...)

nem. wenigsten ma' došlo 1716, mindestens 1711

NR háji

NR 2 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejmeně 8 týdnů
nemí třeba nakresovat výrazem aspoň
viz NR 2, 155

NR 7, 23, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejmenší Solani

obeznání předbednictví zem. správi. úřadu z 19/6 '22 navrhuje

zahrazovat arjón

obojí spr.

Nr 7, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejmenší

ani v tom nejmenším, sp. ani trochu
< Prácheň to se změnilo ze celou tu dobu ani v tom
nejmenším >

NR 1, 717, 212 (C)

germ. < nezabídnutí u nich nejmenších, sp. docela nic > F. NR 2, 718, 53 (B)
< V, o tom nevíte? Ani to nejmenší! sp. Zcela, naproti nic > NR 2, 718, 94 (T)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejvíce + adj.

u. Superlativum

[Tuberkule jest nejvíce rozšířená nemoc ...]

NR 2, 18, 310

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejvyšše

háře se jako germ. (höchstens), přis. příj. sotva // leda

ale neodpovídá významu navrhovaných adverbií
< dát za dítu nejvyšše 50 tis. > 'nejvyšší míra'

snov. spr. čes. zejména 'nejvyšší míra'

nejsem staré dole. d., ale v uluvě lid.

ani foelle vz. zejména, ne cizím sloven

ovšem jen pro označování nejvyšší míry

ve významu ~~sotva~~ 'leda' je asi germ.

< něco takového by udělal leda človek docela spustly,

ve městech (na) nejvyšše ani foelle höchstens >

ZEMSKÉ MUSEUM
NR 2 155-6

několiko slabičný
lépe několik slabičný

viz kolik slabičný
NR 2, 18, 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nelze

"flood nesfontane' obrazivosti filologické a ufilologické"
"zaniklo NR 1, 17, 94"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Netecko-Karoubo

sp. Neteckota Karoubo, lefe vlak netecko Karoubo

NR 3, 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nemesis

2. — se

NR 21, 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

veštic

7 pl. - cemi, spr. - cmi NR 2 150 N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nena'videli Eoho⁴ m. Eoho²
co ciba

↳ nena'videli jime rodine Silvi, spr. rodiny Silvi > ND 1, 17, 56 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nenávěrný

jedle anspruchlos ru'den', ale nepř.

NR 7, 187 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nenávratimo

{ z n-a vrata harmonika } B (Hennersa)

zvláštnost

NR 2, 146

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neodvědy

podle něm. unerschütterlich, lépe fevny'
ale od čtenářů NR přišly námitky, že obě slova neznamenají
tože

NR 4, 245

lépe fevny "staly"
stř. nepohodly

<u-a' vira>

NR 5, 30-31

au franc. sie brantable nemůže resp. neobstojimé označit

NR 7, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neřítu'j'
-u-a'voda

sr. neřápálu'j', neřypš'u'j', neřhebu'j'
neřoblu'mu'j', neřdobyt'u'j', neřodlytu'j'

"žeda v duchu čes. j-a"

NR 17 300

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nepodkrácená cena, mez, hranice

valežité utvoření

„výraz v určitém obrysu spojení přímé
funkcí“

„bez obar ústav“

NR 88, 2005, 224

ORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nefordminěný

germ.

čes. nutný

bedingungslos // unbedingt

NR 4, 245

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neprostředatelny' spr. rozhodnutí NR 1, 17, 19 (B)

neprostředatelne' vlastnosti ochranta NR 4, 194 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neprístup

nechaťe schlednout za n-u vsudek
odsouz.

NR 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

veskladi' 'Spergut'

« bestvira »

« Stribziji NU'c' »

NR 7, 89 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nesušíny

dobré des-slovo

žije v j-ě už od nejstarších dob

NŘ 18 123

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

resumpt, fl. - e

sp. - y

NR 2, 18, 277 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vesporně, -y'

slovo val'va' v poslední době velké obliby u nás (novotina)
tvorí dokonce někdy větu hlavní

< Vesporně, že teloz' mi'nein' jsou též vichni ostatni jichobovan-
ski' furlanci, spr. není fochyly, Nelze fochyborati, možno
uisti' za jisté ... >

NR 2, '18, 26 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nešti vinu na čem

germ.

NR 3, 279

MORAVSKÉ
ZĚMSKÉ
MUZEUM

nevojač
sp. a fotičkae'

NR 81 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nezávisle od toho
< Vyševěti nezávisle od nich, spr. na nich > NR 1, 17, 182 (Těchová)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neruční

„slovo zřel.“

viz NR 1, 156

NR 5, 186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

než 'ale'

v starší době velmi časté
dnes jen v j-e Smiříně, dosti zastar., zni' zejména ve sbírce lidových
ciz

NR 3, 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nez

kontaminace (maim nez borum)

2 (veseln nez borum)
(maim jen borum)

NR 1, 17, 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

už

vzuechávali fo kampf. , asi vložem nespr. výkladu brusi

Osud nemohl být slomyšlnější vůči socialistické
vládě, že ji vnucuje válku N >

spr - už že

NR 9, 249

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uez aby

sfr. jemu fo koup., jinače je to náfodobeni' als
[Karel je hrdějši', uez aby odpovíal >

nezpr. fo fril's

[Karel je fril's hrdě', uez aby odpovíal >

NR 9, 249

fril's - uez aby admituntó uez MB?
náfodobeni' nem als

[fril's veliča' jest nepravost ma', uez aby mi odpustěna
byli mohla > sfr. ~~uz~~

nezpr. tačě' fo dost

[obecnost ma' dost barů, uez aby nemělo zamorovat
svět uelidkem i lečebno' uštarě >

sfr. ~~uz~~ aby nemuselo

NR 14 223

nežerované

↳ poslanec L. nemohl tak nežerované stavět na hlavní
historické skutečnosti >

z fr. gener, ale přes ušm., proto žerovatí (e)
xi

umělá a fajerová forma u. trivial. nežerované
leže bez rozfárů // bez ostychem // bez vatahí

NR 6, 283 (N).

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nežid

lid. tvor. m. nežid

NR 4, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nic

ve větech zářor. u. ničeho odedávna
" všude jinde, kde uběží' o gen. zářor., uytřě jiny' druh
gen-u, jest na místě tvar genitovní, ničeho "
< nebati se ničeho >

NR 5, H7

ničeho neodětal

sp. nic neodětal

n. NR 27, 105 (Kocourek)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nic

218 y. kroupa : 5 bez 5 je nic (lože uží: není nic)
6 v 5 je nicdrát // nuldrát (lože uží: není nicdrát)

"fraxe počítací se začíná uvažovat s číslem fraxi j-ovou"
ka su' vzhledy

nic, nicdrát pojmy dělné, mirdeme s uimi zacharot
fodle fobrdy jadu s jinkun d'by

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MR 18 218

nic
mně nic tobě nic chyb.
↳ sbýc ————— vyřádal si dít vyhodil > NR 1, 17, 122 (B)
sfr. nic medbazi, šliduě, paroly nic ————— ↓
↳ jak se mně nic tobě nic také Hofer, sfr. bere všeho, paroly nic > f. 145 (B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nic jinad ve vetrich rajor.

vespr., lze udivat ju ve vetrich Gladinich
'nejinad', ale je silnej.

< Zdalo se mi nic jinad nez se omdlit > spr.

X < Spis. e na to udeba' nic jinad nez jaro na
romantickou studii > vespr.

NR 3, 256

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nicka

Sp. < nic + ěa

sr. peř-ěa

w fořtech kaďeři nula
ve smyslu fořmab. nic ěa

 NR 6, 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nitna tost

uavri ces. kumlan za dostava = Einstellung
'uavri' foet niti v cele' sivi' fath "

NR 2, '18, 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

niveau

niveau tvorby, l. úroveň

NR 2, 18, 289 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nížkosibíra'

sp. Nížra Sibsra'

NR 6, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uřešeny

není ušpr.

↳ tato řeč ted' může být >

NR 2, 18, 23

dues obyc. podepsany, ale obě spr.

sr. v starých listinách uřešeny, dole - , vdole - ;
srchu - , často -

'podepsany' i 'dotčený'
odkazy k osobám, o nichž šla řeč

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 10 253

noha

7. pl. nohama u dvojžáci
-||- ami u čtyřžáci

Jeb. Erb Mluv. Čas 2, 226, 115

„tvary dvojné brávají se dnes často i za číslo množné;
na př. Čtyři oči více vidí“

NR 5, 159: „Když dual upadá, nastupuje místo něho číslo
množné; u fossil. jmen, jichž se užívalo částěji v dualu
než v čísle množném, jimi se vyaděl cítěn pro rozdíl mezi
číslem dvojným a množným, ač se, t. j. tak, že se tvary dvojných
jmen, oči, uši a podob. začíná užívat, i je-li řeč o čísle
množném ...“

NR 16

noha

šiti na veliče' uose
šiti na svobodne' uose

odmíval už Bartoš NR 204

NR 6, 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nosivost slepic
odsouz.

NR 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

notes

franc. pl. 'fozmatuŕy' → něm. sq. → v 2. fol. 19. st.
dem. uoty seŕ
l. čes. zafisur'ŕ

NR 8 316

„slovu se vyhy'báme“

NR 13 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

novze ceho spr. oc, z nedostatkem ceho

< z novze ji ne zabavy > NR 1, 17, 182 (Tilschová)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nová 8, -u veziv.

nejde o serbochrostismus (novac), ale o příklad Neudreuzer

NR 8, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nucen

vidim se nucen(a)

z Gb. Germ.

sich sehr wohl gezwungen

versucht zu MIB

Sf. unsterblich / keusche jinač ues

fforidavost stareho stred. slohu

NR 3, 19, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nutnopá'due
jiti & ministrovi
fodle nötiganfalls

NR 4, 285 (M)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nůž
ve vjezu. břitva „Zivovstevský gorn.“ podle Messer
Národ 13/11/19, cit. NR 3, 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vybrá

po předchozím obem záporu nemusí být jen vybrá,
i spoje ale je tu na místě

NČ 5, 255

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

0

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

04 čarové m. 06

< o štědrý den m. o -e'u dui // na -y'deu >

NR 1,17,55(C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

06 ve výřku. atributu označujících část nejvyšší celku
zastar.

{ Dvěře o usazném zvoudu, u. s usazným zvoudu >

{ paní Kovářová o souřicích se vlnou >

B
(M. Humerová)

- 18,
NR 2, 146

"byť jsou v pořádku talonů, ale se číslem vyčítají součástí ualežepci"
s podstatě věci jmenem podst. vyřadění"

{ dítu o břechi fosfocholu >

{ společnost o omezení ručení, čistější a správnější" s ručením
omezeným, i když je to jednotné uem. >

NR 2, 18, 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

občanský

210 0 - a' škola, zbyl. in. měšťanská (vic než fial stol.)
211 "velko podnik", aby se zásady demokratičnosti proměnili zákon-
dáci názor

republice: všechny školy vychovávají občany
měšťanská škola, předtím Bürgerschule (F. L.), ale užil se

Jan Šafářek NH 6

212

souhlas NH s názorem šafářkovým
občanská škola, předtím Bürgerschule
čimna ani foto, aby se vědělo, že je to škola na
výchovu buržoazie

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obdati / obdávati

"mezi středními novotami" "snad nejšerednější" umgeben

hl. v přírodopis. spisech

< jádro semle ... hřívá obdává blanou nebo fózií >

< obdávati se lidmi nebo chytými divočky >

nahrad: pokrývat, obklopot

NR 1, 17, 71

< filie jsou obdávány obroumy masami betonovými sř. obloženy,
< filie jsou upevněny betonem >

NR 2, 18, 62

"obklopiti // obaliti (řívá)"

germ. fülle MB² umgeben

MB³ ⊕, jiné příručky ⊕

v kat. Col 2/12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
< balnice ... si obdali tolo hlenovitou
síhřivkou >

nesp.

NR 14 23

obdivovati zohs, co

~~← Europa je obdivuje, sfr. se je ⁸⁸ fodiuje > F.R., NR 1, 17, 146 (T)~~

← obdivovati výhon, sfr. fodiovati se výhonem > NR 1, 117, 154 (N)

← obdivovaly sauci hlave, sfr. fodiovaly se sauci hlavě > NR 2, 18, 84 (D)

← obdivovati herec, výhon, sfr. obdivovati se hereckému výhonu > NR 2, 18, 86 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obdivující

Podle zápisů, nepřesně aj.

↳ o - e u každého problému >

"toar přisěrný", doložený v B

NR 4, 274-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obdržeti.

„staré slovo čas.“

o. pole, boj, bitva, vítězství

v rci lid. částí dostati

u slova o. „představa ústí, využití „fráze“, ale rozdíl
mezi o. a dostati se skrývá (o. list), a to již v době
neschvalijeme jen vyhlásování slova dostati slosem
obdržeti. starší!

NR 3, 19, 32

o-ti jmeš resp. MORAVSKÉ NR 5, 254
ZEMSKÉ

není germ., ale smí špa se NR 8. se slosem dostati
MUZEUM

NR 9, 128

obecnice

'obecná' idea'

u Židra

NR 4, 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obejmouti
inf. <objat vírou - jest ual' u'šol u. obejmout štrazný' >
l. NR 2, '18, 82 (P)

part. C: <všichni se obejmuli u. objali > NR 2, '18, 84 (N)

subst. verb: obejmuti u. objati' NR 2, '18, 84 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obeslati / obsilati

dv. 'fornstot'm (u'itai'm nebo frang'm) dati soum eo videti'

fordepi (vzrazati (naprati) soum, al' fri'šil'

dues (obeslati suem, ki's'hou rati), napi. (strana vedce suem obeslati)

otroce' uafodobeni' nem. berchiclen

cos. foslati forly (foslance) na suem

NK 1, 217, 29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

občivo^{vi}

vzniklo v našich dnech

-100 pravidelně od sls 4. ti : stavivo, tofivo, evčivo, Semivo

odtud jinam : fecivo, melivo, pčivo

přivročno s oběh (u nejistých tvrací oběžit)

není docela správně utvořeno

NR 3, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obhospodářováním
odpověz.

repliky

NR. 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obchod s cínem, lože než cín

Jg: obchod s olejem, s papírem // v obilí'

MB1: obchod s papírem // v ušedem

= obcházení' (dům od domu) s nejvyššími zbožím

NR 1, 17, 313

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obchod s cínem // cínem

29. NĚ dávala přednost s cínem, protože je přívodní.

30. vazba cínem "vznila fatma jen z uspořádání svého strachu, že je v m'
s frotte nímčinou"

lexikal. archív Kř. stol. : 77x s cínem X 4x cínem
v cínem

dávat přednost s cínem "přívodní a dosud zřívá vazba"
obchod v cínem "samotá, zdá se, cínem dává filmu víc"

NR 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obchodní místo
(pro týdenní loterie)

nikot. ústav zavedly obchodní

podle záložna

podle NR 2, 18, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obilina

spávně p' : obilina

-ina se přidává s adj. : chlebovina, ficovina
v odč. j- e p' potřebné

NR 3, 11(0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obilovina

správněji: obilnina
-ina se přidává & adj.: chlebovina, ftečina

NR 3, 191(0)

odsouz.

4, 193(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obinadlo

resp. lid. etymologii z obinadlo

NR 8, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oblacíněti

↳ hovězí maso o-člo >

"zřet. novota" m. cena 1 kš. / na maso 1/2 kš.

NR 10 285

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oblast

slovo nové, γ ho pesty nerau'
asi 2 kus.

z oblasti Lake, dubu, ledovců, průmyslová, bytová... >
fotobuc'

NR 6, 319

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obličej Pěfe lidovější slova v vět. obratech

<fohled'te f' do o-e, Pěfe do oči' >

<obrátila se o-ecu ke stěně, Pěfe tváři' >

NK 1,17, 247 (Tr)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obložit peníze

(vyřizované hypotékou)

zaimenoval Bartoš v díl 8 293

„čirý“ form., zachycený v úst. knihovním úřadě

NR 4, 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obuašeti

~~formac vojenska' obuašela 83000 m, sp. čimla, > F.R., NR 1, 17, 14/17~~
~~blaji~~
<plat deluza obuaši' uico malo frās 100K měsicne, sp. čiml, dela'
obuašeti znamena' 'voriti orolo' NR 2, 18, 86 delu' 2 ma' měsicntu platu...>

<Koba u'ředu' soudeu obuaši' ve dvoch u'ředu'ih 7 hodin...>
NR 13 140 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obnos

↳ dohlednouti se o obnosu náhrady
germ.

spr. o částce náhrady
110 náhrade

11 9. NR. 22, 249 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obnos neces., acrtoli zarobivene'

sp. castka, suma nebo jeste cislo samo, NR 1, 47, 55 (C)

↳ dluznici' obnos, sp. dluzna' castka // d-y' feniz t. 160 (D)

sp. castka, feniz "vestatne' utvoreno podle nem. Betrag" t. 213 (F)

podle nem. Betrag: <uvedeny' obnos, sp. uvedene' fenize, uvedenou castku> NR 2, 18, 27 (N)

"holuje v ces. sps. p-e jiz kolem 100 let, a prace je licha s h
zlyt NR 3, 158

60 A. Hlavinda haji spravnost slova, existuji mor. lid. obna'seti' obrakovati, znamenati,

<vite, co to obna'si' > MORAVSKÉ SLOVNÍKOVÉ PRŮVĚRY
obnos slovo suizai, "v'tvor fajrove' cestiny Saucelst'he'", nescovini' s obna'seti'

61 adu. obna'seti' (germ.) X lid. obna'seti', v'zn. rozdil!

62 v'tra net'ea' se tvaru slova obnos - ale v'znamu (germ.)

63 frakt. s'nu nezahnuje castka, citi v slove v'zn. "cast, dil", ale je to obkeda z'v'zn
existuje rozdil mezi pojist'kenim' sudovym a obnosovym

NR navrhuje pr'ednout sumu a nazvat pojist'keni' sumovym X ady. sumarni',
64 h'lo namitnuto, ze byj jisti slovu obnos je uary' .. NR 4, 20
"uhromoz"

obor

11 v staré době nejčastěji 'souhrn lidí' uvažujících společně nebo
společným záměrem sdružených' < obor vřeslavstva >
sídlce 'obruhi' < obor sveta Vel >
dnes 'facl', význam fotografie

13 'jste nějaká' činnost; vodácké, umělecké, vědecké nebo vůbec
živnostenské bez zvláštního, je-li tato činnost sama
o sobě celkem nějak v sobě uzavřená či je-li částí nějakého
celku s jinými

14 ale adj. odborný: o-a' l-ra
odborně - zabývá se nějakým oborem

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
NR 6

obraceti-se v co

< curre obraci se v pelzůch >

Sbr-Sk 4/1 : sp- měnit se
u licha' v zpra

NR 7, 279-280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obrat
"Uedewendung"

zaručená úz. Dobr. II, 425
kč u Jg, definice Jg Sbst²

"(jiny) způsob vyjadřování"

bliv učen. Ueudung je možný, ale význam slova obrat nelze
kém účinně nahradit, vlastně formul jde o změnu, rozmanitost
výrazu

NR 2 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obráz

odpověď o-emu ^{obratem fotky} formátově učen. postwendend
ale není proti duchu čestiny NR 3, 216 (A)

mohlo by se žádati za odpověď nejbližší postou, ale není
nesp.

NR 9 312-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obratili křesť uac

"česní staré a dobré"

NR 2 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obratu odjeden

s. odjeden obratem

NR 3, 216 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Obrovce

ve Vest. Miu Škol a Nár. Osr., část informací III, č. 20,
144n.

sp. Zábřehovice

NR 6, 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obstarati

Časová platba dlužníkov pro věřitele >
od 15. st. právní termín

NR 8,94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obstaráka

8 slne obstaráka nafi. flat 200
prav. termín od 15. st. 8pr.

NR 81 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obtěžovati se chůze, práci spr.

resp.: neobtěžujte se oradnutí nám (s inf.)

u. obtěžovati si

spr.: prosím, alyste si neobtěžovali zaplatiti loňský

účet

už hl. Bkral, dvoe bízne'

není zlyt., fustředet zdvořilost.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 18, 31

obvroubiti

syn. obvroubiti / obrubovati; vykláda' se z ob + vroubiti
podle domnělého původu asi nepravem

vroubiti 'vseknouti' např. se kyru vroubiti

také 'zasaditi roub do šunce'
teprve Zlobice: vroubiti 'obrubovati'

přiv. 'oseknouti')

duševní vřez. vlivem obruha 'roubení oholo čelu', starší'

dodaly na 'lemování' nejsou

"nesmyslná chyba"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 4, 43-44

obvykle

7 ueti lyhom přislovec užívat ještě ofatně než adj. obvyklý!
adv. ke adj. -ly je u srovnání s adj., ne u přelosti!
adj. obvyklý má ještě sílu v slovesný 'kaž'
máda užívat o-e u- obvykle

< fo obědi si obvykle zadržuje >

< oběda obvykle nastří odhladu >

8 oběje slyže skutečné mláhy!

NK 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obvyklý

co si obvyklý nejáčí, jednotlivec nebo nejáčí společnost lidí

< obléká obvyklý sám >

x obvyklý (co se pravidelně rájstých oholnosti děje)

(všední, nevyžadující nad průměr)

někde význam obvyklý přechází do obvyklý

< obvyklý // obvyklý odměna za nejáčí výkon >

nebo říci < tuberkulóza je v X-stetě háji velmi obvyklá nemoc >

NR 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obydlení

není sice vesfr. (sr. sídelní místo), ale vezvyšle'

obč. stavění obytné

NR 3, '19, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obydlení
< dříve k obydlení m. obytný dům > NR 1, 17, 56 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obyvatel

2. fl. - tel. // - tel.

Geb: - tel. podle přítel

Schubert, od Práv 113, Geb. tel. 114

Mozhoduje úzus

NR 7, 283

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Obyvatel co m. v čem NR 1, 17, 17 (B)

<stavem, již obyval>

<školy obyvájí drůngle m. v drůnglič, t. 55(C)>

<obyvájíci naši krásnou vlast, spj. v naši krásné vlasti> NR 2, 18, 227(N)

varba aruz. vlozem něm. bewohnen NR 6, 29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obvoláše

odmítá se, ale je spr. (už Vel, Bratr, Koum)
Blahoslav sice zavrhne (doporučuje obvoláše // zoláše),
ale úzus mu nedal za pravdu

NR 5, 255

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ocel m. // f.

2. sg. ocele
(mac)

// oceli
(kost)

NR 2, 18, 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ocitnauti se

„kadi se urbane do slov, Ebra' se firi' nadevne vlastinim citu“

sp. ocitnauti se // lid. ocititi se

v starš. době - i- nemí dolozens, nemá Jg, nemí v lid. ml.

využívá chovaní novotvar

„mad-Brus: ocitnauti se // libeji ocitnauti, ocititi se ve sp. arg.“

Pravidla 13: ocitnauti se př. novotvar

ke zdme pro ocitnauti, starš. tvar ocititi

novotvar, ale z lid. ulavy

NČ 1, 117, 218-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od² fúvodcovtor'

- L básně od Jar. Vrchlického →

11 gen.

nem' to germ.

sr. od toho je ta básně?

NR 9, 27
1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od² příslušnost
sameček od včely
p. gen. // včeli!

NR 9, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od² - k³

typ od domu & domu, sfr. dům od domu

NR 9, 217, 191

8de nem' typ dům od domu ustalen

je sfr. ode vsi ke vsi
od jedne vsi & druhé

NR 9 317

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Od starodávna

Hlavná: od starodávna (Povaha českého náčiči, 16)
Zubaty' odavka' NR 1, 17, 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbariti

novel, 28t. za slovo odlyti

vyniklo se, ze odlyti znamená jen 'vykonati něco ledafle'

< slavnost byla odbarvena bez nehody,

d. se vykonala // se odlyla >

NR 6, 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbariti / — ovati

expedieren

„slovo ^vověti“, přijaté nejspíše od spis-u slovenských
nemí sice chyby, ale stačilo by ^{svad, r. 1860} z v terminologii zbarských
období „vypraviti, odbariti“

NR 4, 317

~~nově, zřf. za slovo odlyti~~

nově, zřf. ⁴, vneseno do des. od spis-u moravských

NR 7, 160

— u — za Abfertigung, h. vypraviti

Zollabfertigung = celní vypravění (Kadlcova-Hellerova
Terminologie úrodná)

NR 9 313

odbor

13 utvořil komitét pro lesy, 'Lemna'
'oeta, kterým přejímáme jako dano'
východitě datitě u'end'ri'

dues 'oddíl vypracoval větší celou, zahrnujícího kus organi-
sované lidové práce'

odborů vzdělání, odbor vypořádání, o-y dělnické'

NR 6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odborový

2 odbor 'odvčivni' nejaké 'činnosti' vied., prírodn., obchod.
afj. 4
<0-4' lešár, obchod>

X odborový 2 odbor 'časť nejaké' inštitúcie'
<0-07' prednosta, rada>

NR 13

167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbourání cen

běžné v žurnalist. částině

obochy překlady Abbau

" c. smírání // smírání // upravení // stlačení

NR 3, 159

odsouz. 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbornauy'

odbornaua' mauze'la

'propustena' na zabaladi' Mestri Eim'ho
Za'ona, pracuji-li ve verzejne' sluzbe'
mauzil'

NR se vysniva'

NR 9 284

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbrámení
nespr.

NR 2, 18, 228 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbyvatí co 'Souati podaly le' / odbyti co

<odbyvatí své na vítevy, ^{Hál} sfi. Souati > NR 1, 217, 87(B)

<odbyti slavnost, sfi. slavnost, souati ... > F.R., F. 146(T)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odlyovati zbraně

brunici: 'čouati co ledalho'

slo ma význam sivi: 'něčeho se zbaviti, zpruťiti'

v starší če: odlyovati procesi, fovičnosti, wbotu

NR 5, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbyvatí se / odbyti se
znamená / rovná se ledabyle'

↳ odbyvala se hlúčná svatba, spř. slavila se
svatební obřad se v rovnal > NR 1, 17, 57 (D)

~~↳ vřetě se odbyly, spř. vřetěly > J. F. NR 2, 18, 52 (B)~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odčítací zařízení, přístroj
návrh: číselní
NR

NR 16 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odčítatel 'zámec, který chodí do ltu' fricítat u'daj
elektroměru a zapísovát jej'

l. elektroměríc, tak se říká v živém j-e

el. jednoty fraž. : elektroměrce

NR 16 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odčitati co
↳ pyritu' veličiny >

ablesen

"Merfr. a zlt."

ponechat jen pro označení jedného ze základ. účinných prvků
všude fide měřiti (teplotu, tlak, vedutelnu)

J. J. Štefánek, NR 15, 272

tato náhrada uvertiči' sr. odčitací zařízení "části přístroje se
měřeni' x čtení' čtení stupnice"

odčítatel odčítanosti

prof. V. Lišst (Brno - Tachov) NR 16 91

nutno spojovat zřetel jazyk s učením odborným
vždy když výraz se těžko nahrazuje správným
místo odčitati sláci (fr) čísti

oddavárna

v Praze

slovo ještě obsahující než oddavárna
"l. s. u. oddavárna" // oddavací

NR 5, 253

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oddávková

'sín na radnici, v níž se vykonávají občanské'

oddávky

nelze slova "zřeteli docela po nádeuicem"
jazyk s se j. k. tvořím, sdyž měl sama' sulst.

-ovna, -na

l. sín oddávková // oddávaci

NR 5, 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odebrati Soho dobře na podobence

nespr. u. vyfodobnutí Soho

NR 4, 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odehrávají se

kde abyjelen

↳ různé bitvy, války; vraždy, brádeže, přírodní zjevy, záhony >
"jako by celicej svět byl ohromný flásknet, jenž odhrzabá všechno,
co se děje na celohé zemělohu naši"

"odhrzabne umitáčeem" odehrávají

NR: bitvy se svádějí, války se uode, vraždy se fašou, přírodní zjevy
se forozují, naslytují - - - brádeže dějí

NR 1, 17, 94-5

↳ odehrávají se různé scény, sp. dějí se různé věci > NR 2, 18, 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odejeti cíti, niš. s cíti

<odejel s frontu vlakem, spr. frontu vlakem >

X <jel ke kovárni s vozem >

NR 1, 17, 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odejmouti
odejmouti zivnosti, spr. odněti NR 2, '18, 226 (N)
brambory gly odejmuty, spr. odněty —u— 277 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oděvačství

navrhly Richard Weiss z Vídně u. Soufence
ale za lepší povazují oděvačství

NR 21, 37, 205

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oděvnosty'

< oděvna

205 doporučení Jos. Pelich z Hradce Králov. m. konference

206 NL: není obvyklé, od slov ^{na} -na užíva' v čes.
adjektiv (myšlívna, poutevna, rasovna, ředitelna...)

častěji je u slov -dívna
-řiva

jeu dívna → dívnosty'

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NL 21, 37, 20C

oděvní

205 Jos. Pelichák z Hradce Král. navrhuje za konference
za války „válečná instituce, ~~stava~~ oděvní ústav,
který uchovával látky a sám je rozděloval“

206 NR: spíše význam „šabna“, mělo se hodit

NR 21, 34,
1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odezíratí od cího

↳ od jednobložilí přeládní dítnej sík. dob

podle abseken, spr. uheldetí & čemu

NR 2, 18, 228(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oditi se v co
< v zlato >

Štítk 4/1: l. č. 1
< zlatem >

4 l. 1 v. 1

NR 7, 279

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odlomit co

↳ fotoom' vozy >

'nahradit some automobily'

v textu je slovo odfabreno kvozovkami

NR se vyslová

NR 9 313

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odlouzati metody
spe - odpozorovati

NR 1, 17, 213 (F)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odkrytka

„ slovo slojenu, zgd. ”

„ z jiných slovan. j-ů ”

asi dofisnice

NR 4, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odlišiti co
(strany) (Pres)

v obraz. obličejů

žestat v mezích j-ové uniformy!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odlučeni' & 'ablatus'

Snad i jako označení 2. p. odlukouctv

NR 14 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odměš

Bartoš uvádí z mor., Jg ze Sycovy
nemí nesfr. // obyčejší obleva

NR 5, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odměřiti co

< vybraný dus látky >

zob. seruu. (abmesen) m. čes. Změřiti

NR 5, ~~311~~ 311

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odměřený

o - e chorvatu'

nafodobenina něm. abgemessen (u Jg SSS O)
metafora převodu cizlov, ale jinak se ^vrefrčí' našemu

jaždu

NR 5, 317

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odmítnout cíl
< každé fuševě >

sp. CO NR 2 151 N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odnaučiti se

odmítá se, ale je sp. (už u Jelenia)

jedine' obvykle' (nemá se odučiti toho činu)

líba' uááá, že se roblá vají dvě frídfony ofacněho významu

sp. odpřísáhnouti se čeho

zafomenouti

NR 5, 256

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Odolena Voda

- 309 v Statistickém lexikonu obcí v Č. (123): Odolná
později: Odolena Voda podle starších zápisů (od 1381)
rozřady při selhování
- 310 spr- Odolenova Voda (nova vo -> -na vo -
doloženo 1426 haplogiie)
robo přijmout lid. Odolná

ND 8,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odolný, odolnost widerstandsfähig

člověk duševně velmi oblíbený

dosudávná práce vyžadují se slavnou pečností, schopností odjedu

~~"restaura" J. Kal, v. 245~~

N° 7, 217, 219 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpadyti / odpadati

144 spr. odpadyti od vry, od úmyslu odpadyti nem. abfallen
nespr. odpadyti

ve smyslu verstehen čili domně odpadne úmyslně

odpadati o věcech [redacted] podle wegfallen

↳ varstev odpadyti, hole odpadyti, nutnost
úřednické sliby podle entfallen

145 spr. nepřijmáti varstev, není třeba slibů, hole

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 4

odpočívání:

odpočívání, spr. odpočívání u Dvula

NR 1, 17, 301 (B)

odpočívání nespr.

NR 9, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfocinouti si

impd: odfočni si, spr. odfočiu si NR 2 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

objevnosti nedostatku ceho
spr. formaci ...

NR 2, 18, 227 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfor
brati v odfor
<folovní roku nelze brati v odfor samostatným prostředkem
opravným >
sfr., termínu frávni

NR 6, 86 (D)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odporučiti

(oddržati)

v stavu j-e poručiti soum co

X doporučiti soum co

poručiti soum co // schvátiti věci péči
svěditi ochráně //

vyžbat se umi : p. - poručiti // oddržati

NR 7, 256

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpoutate

odpoutaků

nový výzk. se rozšířil za 1. svět. války NR 4, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpověď slov.

Gb Entl I, 26, 199:

Edle jsou v užívání tvary náležite' a obdobné, Edle tvary
náležite'

3-6. 7-fl. zřídka foelle Ent

Edle tvar náležite' v užívání není, netvořit ho s chvalou

Edle Gb Trav 30, 126

produkt: 3-fl. — dem

6-fl. — dech

7-fl. — dem

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 18 81

odfoidati

nem. entsprechen, ale v čis. je ualéžake uvažem drívne než v nem.
od poč. 15. stol. 18. stol.

fréklad lat. - respondere, fordeji correspondere

NR 1, 17, 316

nošeni' bluz a yodru' frédfrim' neodfovidati', sji. nošeni' ... uerhodue'
// uerhodue' se s frédfrim'

NR 2, 18, 182

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpovědi z otázky

opr.

význam. rozdíl proti na otázku (NR 2, 289)

 NR 6, 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odprodati

už ze 14. st., v lid. j-e, Herben

„výslovně je zde vyjádřen výz. odkazy“

<odprodatelné zboží za současně ceny >

„chceme se ho zprostit“

chyb. bez výz. odkazy!
a ve výz. úplnosti

NR 16-92-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odprodej

ve výsn. odděly spr.

chyb. bez výsn. odděly a ve výsn. úřlosti

úřlný odprodej m. úřlný prodej, výprodej

NR 16 92-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpřed²

↳ v tom je' už chodím odpřed valy >

asi výraz vznišly' v lid. ulaně z ořamžite' jotrily

NR 14 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odřezovat 'odřezání'

asi slo (zg uvaldi z Palkovic a Holleho)

je sice utvorená spr., ale v čistě je v daném smyslu
neobyčelá a nezřetelná!

NR 5, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odstavba cca
jodle Abbau

Gerun

NR 8, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odstranit co
< vybrat stv' z puvobu uvedeneho v § 10 >

opr. odkliditi

r. NR 22, 247 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odsunutí

hláska se odsula, je odsuta (čz u Seb)
v duci Terminologii

sp. -uu-

l. hláska zaničující // výslovnost bez hlásky

odsunutá: jako by dež vycházel z ústí spody
(ale nezhláskí)

NR 6, 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odtáhnout - kolo od služby
list-NUČ

NR 6, 218 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odkřivení

fráslad Eufartung

vážíva' se v obchod. dopisech

účet. čas. slovník: vyvázení (list vyvázození) od slova vyváditi

o stě.: slob. silij / vyváditi ("sflati")

dluhý vyváditi ("sflati")

odborníci se tváří o úhradnosti vyvázení vplavit

NR 2, 18, 29-30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvažiti co < hlavku zeli, žyto >
germ. abwägen (uznaluz' jeste jg-ovi)
sfr. zvažiti

X odvažiti moudry na dva bodne žy (z nejadeho
muzeji)

NR 5, 311

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odveletí

'přeložiti úředníka na čas'

abkommandieren

l. přeložati. Boho Sam

NR 6, 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvislý od ceho

nečes.

Grubzyje Nčč

NR 7,89 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvlivňovat se od přírody,
„uráz běží' fo zá'deck'“

spř. zbavovati se vlivu
zprošťovati
bevozbzovati se od vlivu

NR 24, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvolati se do ceho

↳ do rozhodnutí →

„novota slyf. a nevítaná“

dosud: odvolati se z ceho

dříve: od ceho

vznikla ani nepř. analogie podle stěžovati si do ceho

(Sr. Juridisch-polit. Terminologie 1850
Kadlc-Heller: něm.-ces. Terminologie
úřední a právníká)

NR 21, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

off-side

už ustáleno, ať by je nahradil výraz ... že by
docela dobře

LN²/11 35-

citace NR 20, 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oficiální zpráva

o úřední zpráva

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohem!

u. hori!

ve zprávě o poplachu biografu
ve Štětově

podle angl. nebo něm.

NR 9, 157-9 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obě v
výpukle

leže vyšel
všeš, všíš, všíš se
NR 1, 17, 308 (v)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled brati NR 1, 17, 18 (B)

o. brati uac / viti

sf. hledeti z cemu // uac
//ohlidati se uac // rictel viti // obracet
//ohled viti uac

arg.: ohled 'ohlidati' ceho, 'ohlidati' zjet NR 2, 18, 19/

o. brati va narody, z-ohlidati se // viti viani na ... t. 226 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled

z ohledu zdravotních, spr. z důvodů

NČ 3, 306 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled

bez o-u nac

brusy odumřaji, ale výraz vzítal domácím vývojem.

sr. vývoj přenes. výsu. slovesa oblédati se nac

fr. ; chyb. jak tam, zde oheď uznámeva' obléženi' se na něco,
přehléženi' & hověnni, žbani' něorho a p., vybriz ... fruste
šitel, kledivis, foliantu NR 10 154
ap.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obled

s o-em na^y < hospodářské zájmy > Germ
m. se zřetelem, vzhledem na^y

č. NR 22, 249 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled
s o-em na varba nova, druhe ohledem uac
"ryzej": vzhladem // se zretelen uac
maje zremi // hledě uac // frohledaji s cennu NR 2, 118, 191

s o-em na stavajici ceny hnojivo NR 4, 194 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled v tom ohledu
m. fo te' shalce, v te' věci, v tom směru NR 1, 17, 21 (B)
spr. v této věci // v této funkci // fo této shalce NR 2, 18, 191

v každém ohledu, spr. fo každé shalce // každým směrem
NR 3, 306 (N)
L braněk fo dal v každém ohledu funkčním v sou- NR 4, 194 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled
z ohledu na toho 'protože se na toho ohledím'
'protože toho dbám'

brny odumřaj.

Spř., protože tyraz vyvinul domácího a zahraničního
vivojem

chyb. jen tam, kde znamená proto jen zřetel, hledáno,
fotomateriál

NR 10 154

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohledně²

zbyl-gesam. rücksichtlich

čes. o // strany) < o tom // v té věci bude vydáno zvláštní
nařízení >

< strany / one' události bude nařízeno
přísně vyšetřování >

mit Rücksicht auf m. fro^y

(zavírat školy o-č nedostatku učeli' >

NR doporučení oboustr. strany // stran < s strany

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 5, 126

Ohledně²

Langlicke' zahrádky' ohledně zastřešení' Kapitána Fryata > NR 1, 117, 123

" rozleto se fo věci a fo spisoch měrou již jovašlivou "

< Ohledně předplaceni' viz návrhů' placátů >

< Zpravy se jina' řep' ohledně válce, spr- o válce

< Ohledně ke' věci se račte obrátiti na jana radu, spr- o tu věc v ke' věci >

lépe ve věci čeho (2, 152(N))

NR 2, 18, 26 (N, A)

~~Podstatou se ho o. otázka výhledy, spr- na výchovu // o výchově // strany~~

~~výchovy > A. K. NR 2, 18, 179 (T)~~

" miláčce' ob' mlhy i fánu novina¹⁰ "

staci' o⁶: opatření' ohledně bramborů, spr- o bramborech

ohledně ke' věci oznamují; spr- o ke' věci

strany věni-odpověd o. využití' obsazených území

ve věci

spr- strany

// ve věci

NR 2, 18, 279 (N)

ohleduplný
germ. müßersichtsvoll

Nr 10 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obrázek

sf. - 2 -

NR 2, 18, 277 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obrazovatí & proti soum

spis. - 2 -

NR 2, 18, 277 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oj
neutr.
fem. oje, 2. oje
ka mor. a slov. neutr. oje
v Č. oje fem. > oj
nespr. voj.

NR 61 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oko

užeri čtyřma očima

vlastně gramat. uspr.
dual nemize št u čisl. čtyři

asi 2 uem. unter vier Augen

p. stranou // bez svědka // v soudromi // soudromě

NŘ 5, 89-90

MORAVSKÉ
ŽEMSKÉ
MUZEUM

okolnost
za okolnosti' unter Umständen
lépe podle jazyky // sloh, slo jazyky // snad: podle okolnosti'
NR 1, 717, 253 (N)

z dob Jg, vytláčilo slovo okolostojicnost (Umstand)
ste. friciina, ale slovo okolnost jazykujeme NR 1, 717, 316

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Orlo v. Esolem NR 1, 17, 287
nemí chybné ve významu 'foděl domů', uší, ^v dořadu čarane' busey,
nejde o genu. (s. vorkel)
je starší než Esolem NR 7, 229-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obolo²

93 < o-o daňové reformy, u městoře vrazdy >
sr. Łolem² (viz tam)
galicisimus autour

NR 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okolo j⁴ti, j⁵ti

156 Brzy zafordaj
NR 1, 287 : nem' to gerum.

157 m⁵že se tak varu čovat místu poloha v Blížkové daveč
spis-e' se vnti' do sls uizauti / uizeti nebo do fidal. m⁵mo
y cituji z Kou, Dobr; archiv s Pris sls doklady od r. 1770:

158 Jg, Klip, Celak, Tomsa, Marek ...
v lid. m⁵ive ani už dítve

Spr.

MORAVSKÉ
ZEŤSKÉ
MUZEUM
NR 13

okolostojícímost
v kádru. hantfice fraž.
dvě vstupu?

NR 9, 175 (26)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obraj
124 na obraj čeho, na obraji čeho

gen. Fr. Veselý: „mni se tento obrat tak, jak se ho užíva, uelibi“
příklad in margine, není sřatný, začalo se užívat uednu
v starší době jen ve výzu. puv.

125 ve výzu. 'in margine' seřine od r. 1932

NŘ 22 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okres + nov. míst-jména

251 O. Uštk. Labem, Tabor

nesfr. m. adj.: o. taborský, snad labruštský
od Kortelec nad Čimfouzi lež. orličobrandý

252 Hora Sv. Kateřiny?

O. Hora Sv. Kateřiny, o. kováčův místo n. Metují
gen. vzhledem k původu slova o. = 'obruh'

NR 8, 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obvlasti // obvlasti
něm. původu (Kreis)

nyin'jisti obvlasti }
NR 3, 222-3

2. sq. obvlasti
// obvlasti

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Objemalba

Objemalbe

Sp. malba objemá

NR 2, 18, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Mejovka

sp.

NR 3, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

olístniti

olístniti

navrhují V. Kocet za něm. verb. Briefen, Beurkunden

log. též by bylo olístniti

fy. podle ochromiti, ochladiti

l. f. sešnu // listem osušením

f. sešnu // listem osušením

NR 16

160(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

o milostivosti
m. udělení milosti, milost
focke něm. Begnadigung
~~in. listovní~~ J. Král, t. 249

ND 1, 217, 219 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

omilostuiti fodle bequädigen

NR 1, 717, 253 (N)

byl omilostuon pes. nem. fodle er wurde bequädigt
gr - dostal milost

NR 8, 227

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oměšený
oměšely

PS: -eny' v. d. z Hey, Pflanztra uos

Zub -ely' z J. Jahody

asi kouli rozlišem':

oměšený, oměšely' 'starý, zastaralý, sený, opotřebený';
nepřívodní, často fiž užší, zvěšedněly'

X oměšený, -ely' 'mechem porostlý, pokrytý' < mech

frigidit

MORAVSKÉ 166
ZEMSKÉ
MUZEUM

on

4. sq. jej // ho

musi' spis-e' nezachovataji rozdilu'

"nemžeme rozdíl zrušit, musíme počkat, až se zruší
sám"

NR 9, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ondy // ondyno

sfr. "treba se jim dnešmi' spis-e' vyhy'baji'"

sr. kdy, kdy i oueno

NR 3, 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ovehda // -y

sfr.
"v ulavě mižní" obzřeljší -y

NR 3, 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Oven odraz. v subit. funkci
nečes. místo subit.

↳ Ostatní stromoví, kromě ovoců v alejích,
bylo volně seřezáno > sp. kromě stromoví
↳ ~~... částí přestavby~~
... částí přestavby Karolina, zvláště ona, provedena
r. 1718 Fr. Kambou ... kromě ovoců
i v okolí > sp. zvláště přestavby
↳ Úspěch Slavic ... G. umocnem něčí ovoců!! Sparty >
sp. než úspěch Sparty

NR 18 219

onen

Jug. E. D. : < nem' tam jiz onoho socializmu, Steny u'dauil vypli
h'di' >

frifomina' uem. jamer..., welcher
l. bez onen nebo s ten

< nem' tam jiz socializmu, Steny ...
toho — u — u — >

uexp. < nemci maji' dvoji' plany; stl: jidem pochazi'
od Goetha, druki; od grunz, jk fildwebli; ducini'
nemeclo **MORAVSKÉ** vyhradne' fridzuci onoho drubeho

Zfiroben **ZEMSKÉ**
MUZEUM

viz Geb Erb II, 261

onen. označuje také' fridstany, zudme', prosule', často frifominaue'
fridledy vytyčane' E. D. nemus' považovat za spravné

NR 22, 222

opatření si čeho

<fotobužích frakceclů >

Sp. Co

NR 2, 'H, 278 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

operiti

'ofaziti, zabedniti, probiti frény'

stare a dobre slo

ale homonym. se osem od pers (operiti se)

proto v'kezi opaziti, prepažit

NR 5, 313

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ofěvati

haplogii' u. spr. ofěvorati

NR 8, 310

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opírati na čem, sp. oč

↳ zásady rozdělení dluhu ... nelze opírati ani na počet obyvatelstva
ani na rozloze země, sp. nemohou se opírati ani o počet obyvatel-
stva ani o rozlohu země > NR 2, '18, 87(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ofis

vzniklo v nové době

Jg 'přepis, kopie' ze spisů po 4-1800

'ferepaze, siren' vyřazení' podle pol. a rus.

'kopie, kopování' - dnes už užitá

slovo se vzilo u. dříve jako 'přepis' ← 'přepsati'

NR 16 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ofouenouti

sf. -i- NŘ 1, 47, 55 (C); 2, 18, 52 (B);

sf. -i- , ofouinouti asi 2 foč. 19. st.

X ofouenouti ze slovesa

y (od Kollára) 'ofouěditi se, sich melden'

9 (z Bajry) : ofouinuti o dluh

NŘ 9, 264

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opomíbat' co
< sleduje formální >
nezp. u. opomíjet'

NR 7, 125 (M. Noha)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oproti 3

je třeba uložit „ s věcněmu odpočívání “

NR 1, 17, 94

„nespr. a slyt. rovnostar“ u. proti hlavě v novinách a v politice
„sahá u slc. autorů“ (Hrabana, Tjancur, Šeho, Kulucina)
ji to slovo slc., či převzetí nespr. bes. trau? NR 4, 276

byl žije v Oravě, ale je to zřet. slovaricemus NR 6, 40

Trabunčiče ji zpřítel na Ostravsku
„uvrota lidé nerozumitelna“ a docela zřetčina“

NR 6, 193

opsati

'opsati (describere)' // 'vyliciti'
užívají užit. nč. spis-d'
latinisamus nebo folouisamus

NR 8, 318

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

orební stroj
žlteků

sp. stroje orací

nebo síť stroje hospodářské, kolnicí

„Sde je slovo staré v obzvěti, přijme přece j-u Trochu
slidni“

NR 6, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

organaticy'
o-a' vichrice

"snetel"

od oršain < sp. huracain

folle worganaticy' (snetel) < worgen^a + -aticus
Ehe auf die worgengabe

NR 8, 111-2 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

originalní nápad 'fidvařující svou kovost'

podobně uim. ušbi' užu. než originalní <víka>

ale lze užít -atní

NR 10 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

orchestra

resp. výslednost slova orchestra

NR 5, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

orusiti rajice = obajtlovati

ani
"nejakou asociací z yrazu orusiti"
s. rusiti jelena 'vyvrhnouti'

NR 6, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opisati si uelky, u. opisati si

NR 1, 17, 155 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

osazenstvo

'oddíl horníků, kteří spějí do dolu na práci'
nebo 'jiná' pod. skupina dělníků)

Belogschaft - stvo fodeli - schaft

'neefektivní, nepřímé' (znamenal by 'skupina lidí osazených'
ale sloso osaditi je vhodné, doložme, že sč.

1 návrh na zavedení slova osádka (dříve vojenská osádka
ale ustoupila fosádka)
slovo

odsouzeno

NR 4, 193 (N)

NR 3, 217-218
+

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Oslø

724 y. kubista navrhujè Oslø a Slonòvat (mezi výstavou
NR nedoporučuje měnit Oslø → Oslø, ale doporučuje
Slonòvat)

125 lze použít dosavadní jmeno - Kristianie

NR 10 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

osobníctví

návrh na čes. náhradu slova personal

NR se vysvětlí

NR 6, 184

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Osolové (Vo—)

části podle muž, části podle chlap
3.6.7 sq., fl.

2. -ě, 3.6 -ovi, 4. -ě, 7. -em
fl. -ové, -ů

// částě nesblouvalno, zvl. s titulem

obop⁷ sp.

NR 19 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

osuhly'

z uřeci' zjvod. (2 vl. na slovenku)

slc. osuha // osuhel', slc osuhlina 'jinovatka'
moř

obci. (zasmušilý // fouuný)
'fřbrny'

do spis. ja z Břul

obci. jen u spis. u sloven. : Pálavice, Safarč, J. Vlčič

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 9, 93

Osvětlovací těleso

Žepop (Zpřávy El. foedulu obce fražde) 37, 141

doporučení svítidlo
ve shodě s NÚC

NR 22 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

osvit

Ing. Koblíček zavedl za Belichtung (expozice)
V. Fanderlík to Entzifferung

Nr. 25, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

osvojiti

91) není staré, podle Jg. Tefne od 16. st.

'něco svým učiniti', zpr. majitel
→ osvojiti si co (odst. pejorativ.)

(získati si něco, vadě u nás má frabra)
v práv. term. (nafi. zákon z 28/3 228) m. adoptovati
"kovota, která se při vzniku a užívání dsa osvojiti"
místo osvojiti dítě l. osvojiti si dítě, ale vadí pejor. význam.
'zmočiti se dítětem z jiným nezákonným'

v odform s význam. obzvlášť

l. adoptovati nebo získati // vzít // uznat // prohlásiti
získati

92) v starším j-e získati dítě (od 16. st.)

první u Thoma 1808

nelze však obnoviti; i když je třeba jeho zájem
NR 13

osáco^vva 'zá'had'
nevhod.

NR 8, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

YV
ostřep

Sfr. ostřep < ostřep

NR 5, 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obáza feníz

Soldfrase
Serun.

< obáza feníz uchrýje zádeou roli >
NR 3, '19, 20 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Otevřené

účco křici

leže bez obalu, uřené, dořostá, neřobryte, řičané, zřiteluě

NR 1, 17, 308-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obecnost ucho
spr. upravenost

NR 2, '18, 182

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

overtýra

nespr. výslovnost u. overtýra

ps. ouvertura

NP 18 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oviuvačky 'Wiedelgamaschen'

l. ovinky // obáčky (Eolm. Chocně) obě strana sfr.

vr
věruji: vystrhnutí, "fruky latky, při se práce spíše ovíjejí"
bez obáček

NR 2, '18, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ovládnouti činu // nad činu

sfri. co

NR 5, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ovlivnit
specifický vzhled a tím beeinflussen NR 1, 17, 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ovlivňovat toho

nečes.

fr. mítí vliv, působiti (největším vlivem) na toho
býti pod cizím vlivem

NR 24, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM